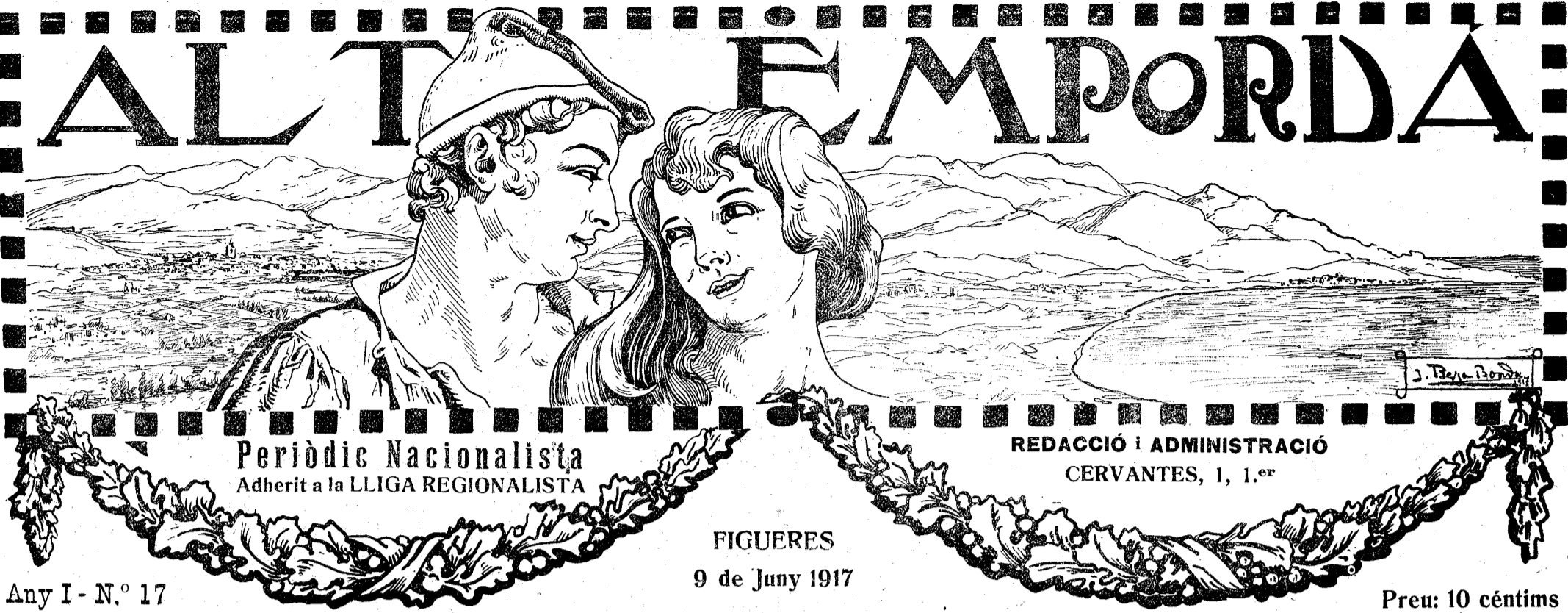

AL T E M P O R D A

Periòdic Nacionalista
Adherit a la LLIGA REGIONALISTA

REDACCIÓ i ADMINISTRACIÓ
CERVANTES, 1, 1.er

FIGUERES

9 de Juny 1917

Any I - N.º 17

Preu: 10 cèntims

Cal obrir el Parlament

En mig de l'aire caliginós d'aquests dies, un imperatiu es precisa en tota consciència: Cal que el Govern obri el Parlament. L'actual situació és incompreensible, i a qualsevol altre país hauria estat insostenible i intolerada.

Tot el règim constitucional gira al voltant del principi de la règia irresponsabilitat. Aquest principi és avui pràcticament desmentit, i el Cap d'Estat resta en descobert. Tot nou Govern, segons pràctica constant i universal, o es presenta a les Corts existents perquè li refermin la confiança del Rei, o es presenta al poble amb el decret de dissolució de Corts, perquè el poble ratifiqui el determini regi. El no fer una cosa ni altra, és una absurda i perillosa novetat.

Sempre és novetat absurda i perillosa; però ara ho és com mai. L'Estat es troba en situació de vitals urgències, determinades per les escames de la gran guerra, que arriben a ell de retop. Es multipliquen i s'agregen els transcendents problemes econòmics i socials dins la feble estructura de l'Estat. I, finalment, es planteja amb caràcter agut la crisi del mateix poder civil, coronament del desori. Tenir les Corts tancades en aquest moment, és quelcom d'inqualificable; i, sobretot, havent començat per reconèixer el deure d'obrar altrament aquest mateix Govern que ara viu a mitges, esborrat i fluctuant, no gosant sortir del caminador de la prerrogativa règia.

Animes timorates poden creure que en el Parlament es desencadenarien acerbes qüestions. Però el que cal veure és que de qüestions, i de qüestions transcendents i que no tenen espera, n'existeixen; i el nostre desig pueril de desconèixer-les, no les fa desaparèixer, ni tant solament les difereix. I el Parlament té camins normals, per a resoldre les qüestions. I si el Parlament és tancat, elles, amb gosada empenta, es resolen per vies irregulars, i amb segur detriment del Poder moderador.

Sembla que la decisió de no obrir el Parlament ha estat formulada per una intel·ligència dels partits turnants: per una doble comoditat i una doble feblesa. El fet, nu i cru, és que ambdós partits vegeten, des-

conceptuant-se ells mateixos sota el Poder moderador que els fa de parallamps. — Cal que el Govern obri el Parlament. Nosaltres ho diem amb veu resolta, però els fets ho clamen amb veu aixordadora. No és just, ni digne, ni previsor el desoir-los.

Un telegrama dels parlamentaris regionalistes

Els senadors i diputats a Corts regionalistes, celebraren abans d'ahir nit una reunió, com a conseqüència de la qual fou redactat i tramès el següent telegrama:

«Presidente Consejo Ministros.— Madrid.—En nombre minorias regionalistas Senado y Congreso requerimos Gobierno para que proceda inmediata apertura del Parlamento.

Por dignidad del poder público y por exigencia del régimen constitucional, es indispensable que gravísimos problemas planteados no sean tratados y resueltos a espaldas del país, sustrayéndolos Parlamento que, con todos sus defectos, es único poder constitucional que puede resolverlos.

Juzgamos obra perturbadora y revolucionaria que las crisis se sucedan y los gobiernos ocupen el poder por la sola voluntad de la Corona, convertida de hecho en único poder sobre el que pesa tremenda responsabilidad, sin que el Parlamento sea convocado y sin que el país tenga órgano de expresión ni medio de obtener normalmente satisfacción a sus ansias renovadoras. En el momento actual de honda transformación, es imposible que siga por más tiempo, sin producir desastres irreparables, la vacuidad y la ficción de la vida política española.—Abadal.—Cambó.»

ECOS

Devalla cap a la posta un formós jorn de primavera. La ciutat apareix endiumenjada. Als balcons desborden sobre els domatjos de temps dels avis, de ric color i seda pura, unes garlandes de donzelles gentils, els riços d'or o d'atzabeja de les quals, els capells de forma esbelta, les toilettes de tons clars i transparents fan més obiradora la seva faç divina, fent-les semblar talment els pètals de riques flors.

Al carrer, uniformes, plomalls, musiques. Unes llumenetes que semblen titi-

lants cuques de llum damunt un ceptre blanc. Penons, gonfanons, altes banderes, tremolant amb majestat llurs ropatges de colors llampants. Un desconcert de campanes trillejant, repicant, saturant l'aire amb vibracions de joia. Una pluja de colors que tomba suament, una pluja de flors que tot ho embauma...

La professó discorre amb majestat. De sobte, el sol s'ha anat allunyant. Les llums s'han fet més obiradores. La ginesta d'or tomba més rica i amb més intens perfum. Les trompetes estridents bateixen marxa en mig d'un respectuós silenci. Els cap s'acoten... Deixem parlar al Poeta:

«De lluny, de lluny s'avancen—les testes ton-
[surades,
]els filets de veus blanques—que regalimen
[psalms.
]Al sol de maig l'or pàl·lid—tremola en les
[casulles,
]i cremen groc els ciris—en mans dels capellans.
]Les misses de tot l'any—se'n van totes
[plegades
]enfòra, i la Tenebra—esperant-les se consum.
]Se'n van marmotades.—se'n van enlluernades
]per les obertes vies—i els aires plens de llum.

«Ai, Professó, i que et tornes—blanca i esgro-
[gueïda
]llençant les lleus fumeres—d'encens blau per
[l'espail...
]Què dius, que ja presento — el segament de
[cames,
]«l'esllanguiment de testes,—i aquell Suprem
[Desmai?]

I auriolada de núvols d'encens, i amb flors que van fent-li catifa, i de llum, i de cants i d'harmonies, passa la rica custòdia, trona de Nostre Amo. A son pas la ciutat apar tota canviada, tota rejuenida, tota dignificada... Es Corpus.

* * *

La nostra ciutat no té jardins públics. Es un greu manament aquest. Un dia caldrà que escriguem sobre l'influència del públic jardí en la civilitat, l'urbanitat i la finor espiritual dels ciutadans. Mireu que és molt que en una comunitat de veïns on tant s'és blasmat d'haver assolit la democràcia perfeccions insospitades, no s'hagi arribat a la democratització dels jardins, ço és, a que tots, des dels humils als potentats, poguem fruit de l'encis d'ells.

Se'ns acut açò, apropòsit de l'ou com balla. Algún llegidor que té de la formalitat de la gent entrada en anys un concepte equivocat, i que negligeix ponderar degudament els drets de la mainada, potser somriurà. Res ens fa. Però ho diem seriosament. Es de doldre que a Figueres, per manca d'un jardí públic amb un brollador, on l'aigua cristallina hi rafi a dolls sempre, no pugui estar a l'abast dels infants l'ou com balla.

Còm és formós l'espectacle! Un jardí florit, un brollador al mig que emmiralla la blavor del cel i la verdor de les plantes. Al bell mig d'ell un calze format per clavells vermells i cireres més roges. Al bell mig del calze, un rajolí d'aigua

transparent, diafaníssima, i un ou albis-sim jogant amb l'aigua, com si ella fes jòcs malabars, voltant a velocitats infinides, alçant-se, tombant, joguinejant talment, entre un devassall de llum i unes gotes d'aigua que espurnegen com perles finíssimes.

L'ecoïsta l'enyora l'ou com balla. En els bons temps en que era estudiant a la Gran Ciutat, hi anava a veure ballar l'ou als claustres gòtics de la bella Catedral, al pati de Casa de l'Arcebisbat...

Ara, ací, perquè la vera democràcia no fou pas compresa i les tradicions populars extingueren un rastre inútil, no pot fruit d'aquell espectacle meravellós, amb el qual un hom s'hi embadaleix com un infant petit i inquiet, hi obre admirat els ulls com dues taronges.

EUTRAPELI.

NOTES POLÍTQUES

HISENDES LOCALS.

La necessitat d'una reforma radical en aquest aspecte de l'administració és de tan temps i tan intensament sentida que difícilment pot compendre's com és possible a hores d'ara la continuació de l'estat legal establert per la llei municipal del 1877. Reforma que s'és feta imprescindible no sols per a les grans capitals,—recordi's la ferma campanya feta per l'Ajuntament de la Ciutat Comtal per a aconseguir una llei especial per a poblacions de més de 100,000 habitants, per altra part anunciada en la dita llei del 77 sense que hagi arribat encara l'hora de veure's realitzada,—si que també per als pobles petits, sobretot després de la llei de substitució de consums que ha portat un complet desballestament a les ja gran complicades administracions municipals.

El capital defecte de que adoleix l'actual sistema és la confusió existent entre la economia de l'Estat i la dels Municipis, quan la realitat exigeix una completa reparació, com diferents són els fins que uns i altres han de complir.

Amb mitjans propis obtinguts a base d'una justa repartició de les càrregues municipals, amb regles pre-establertes que no poguessin ésser alterades pels encarregats de la seva aplicació, es podria exigir dels municipis una major perfecció en els seus serveis i complir les atencions que per falta de medis es troben en gran part desateses.

S'obtidria de més a més una purificació en les costums polítiques, puix no podem perdre de vista la influència perniciosa que s'exerceix sobre els Ajuntaments, influència que es mitigarà quan aquests no haguessin d'estar supeditats

al superior criteri d'una *Delegación* o d'un *Gobierno civil*.

I que la necessitat de la reforma és una cosa viva i sentida ens ho demostra el fet de dedicar-se la propera setmana municipal, que anualment organitza a Barcelona l'«Escola de Funcionaris d'

Administració local», a l'estudi d'aquest vital problema a instàncies dels representants dels pobles que hi assisteixen, —la solució del qual no pot venir més que amb una llei completa de règim municipal.

TIBERI G.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE GIRONA

Diputació Provincial de Girona.

El dilluns passat, dia 4 d'aquest mes, va celebrar la Diputació Provincial la segona sessió d'aquest període, assistint-hi el President Sr. Riera i els Diputats senyors Culf, Iglesias, Roger, Sabater, Geli, Salleras, Masramón, Inglés, Arola, Irla, Tuyet, Puig, Solà, Carbó, Corominas i Riu.

El nou Governador Civil de la *provincia*, qui obrí la sessió, va saludar amb sentides paraules a tots els senyors Diputats, celebrant haver sigut nomenat Governador d'aquesta *provincia*, la Diputació de la qual es troba a una envejable alçària.

El President de la Diputació Sr. Riera va contestar-li amb un eloqüent discurs en català, agraint tots els elogis rendits a la Corporació, els qual diu que sense immo-dèstia poden considerar-se com a ben merecuts, i oferint-se-li personalment i corporativament.

Acte seguit el nou Governador va acomiadar-se de tots els senyors Diputats, abandonant el saló acompanyat pel senyor Riera.

Seguidament és renuada la sessió, presidint el Sr. Riera, donant-se lectura de la darrera reunió que és aprovada amb els vots contraris dels senyors Arola, Riu, Irla, Solà i Tuyet.

El Sr. Arola, a qui es concedeix la paraula, explica el seu vot en contra, començant per advertir que no parlava en nom de cap partit polític, sino que exposava un criteri personal al no mostrar-se conforme amb la constitució de la Diputació, que patia, segons ell, de defecte de multilitat.

Semblants manifestacions fan els senyors Riu i Tuyet.

El Sr. Solà remarca que la no assistència de la minoria jaumina a la sessió de la Diputació fou com a protesta política, però que trobant-se ja actualment constituïda la Diputació fa constar que la seva minoria no farà obstrucció sistemàtica sino que col·laborarà en tot ço que sigui en profit de la *provincia*, i dels interessos dels seus representants. Excusa la no assistència del Sr. Vilallonga per tenir malafta una filla.

El Sr. Riera agraeix la cooperació ofrida per la minoria jaumina, i excusa la no assistència dels senyors Vilallonga i Huguet.

El senyor Irla, se plany de que no siguin pagades als mestres les anyades que els deu la Diputació, i diu que és necessari fer un esforç per tal de pagar-los quan menys alguna anyada endarrerida, contestant-li el senyor President que si bé s'ha de tenir en compte d'anunciar abans les interpelacions que es vulguin fer, no per això deixarà de contestar-li, fent-ho amb profusió de dades que proven l'ordre seguit al verificar totes les pagues, essent el seu desig el de que la Diputació comptés amb cabals suficients per tal de poder atendre-ho tot, i ara que les circumstàncies anormals per les quals s'atravessa fan pujar més totes les despeses, principalment en beneficència, creu que tothom se farà càrrec d'aquest moments difícils que impossibiliten tots els bons desitjos.

El Sr. Tuyet demana que siguin pagats als proveïdors els imports dels genres que porten entregats als asils de benefi-

cència, puix si bé tot són quantitats de poca importància per a la Diputació, no per això es deixa de perjudicar els interessos dels industrials.

El Sr. President li contesta en semblants paraules que al Sr. Irla.

El Sr. Puig demana que per part de la Diputació se facin tots els esforços per al d'obtenir de les Diputacions de Lleida i Tarragona el pagament de les quantitats que aquelles deuen per atencions prestades en el Manicomi de la de Girona, muntants total a la ratlla de 30 mil pessetes.

Li contesta el President dient-li que s'han fet totes les gestions per a obtenir-ne la cobrança, i inclús la Diputació de Lleida ja ha fet figurar la quantitat deguda dins una partida del pressupost extraordinari.

A un prec del Sr. Arola demanant que li siguin posats a la seva disposició per a son estudi els plànols, projectes, despeses i acords presos en les obres realitzades en la Diputació, Hospici i Hospital, li contestà la Presidència que gustosament l'atendrà aixicom als altres senyors Diputats.

El Sr. Corominas reclama sobre el nomenament que s'ha fet per a regent de l'impremta de l'Hospici, i el President li fa constar que aquell nomenament és sols interí, podent-se prorrogar si la persona nomenada posseïx les necessàries condicions d'aptitud i moral.

Tot seguit s'aixeca la sessió per a passar a reunir-se en comissions, i tornar a reunir la Diputació a les 10 de la nit

A les 10 i mitja torna a reunir-se de nou la Diputació, donant-se lectura als dictàmens de la Comissió Central.

Se llegeix una comunicació del Consistori dels Jocs Florals de Girona demanant un premi per al vinent certamen, acordant-se concedir-los 100 pessetes.

Després se dona compte d'una comunicació del senyor Governador acompanyant un telegrama del Director General d'Obres Públiques referent al transport de carbó.

Es donada per *enterat* una comunicació de l'Alcalde de Santa Coloma de Farnès en la qual comunica la renúncia que del càrrec de conceller ha presentat el Diputat Provincial D. Josep M.ª Iglesias.

S'aprova, i se'n dona per enterada la Corporació, el nomenament que s'ha fet de superiora de la Comunitat en l'Hospital.

S'acorda que no cal respondre al convit fet per la Diputació de Ciudad-Real a les altres Diputacions de costejar i donar cadascuna un dirigible a l'exèrcit, i per no invadir atribucions que no pertanyen als organismes provincials.

Llegida una comunicació de la Comissió de Fires i Festes de Sant Isidre de Torroella de Mongri sol·licitant un premi per al concurs de ramaderia, s'acorda no poder concedir-los cap premi, tota vegada que el concurs ja ha tingut lloc amb anterioritat a la reunió de la Diputació.

S'acorda també no poder accedir a ço que sol·licitava el president de la Junta de 1.ª Ensenyança de concedir una subvenció per a Colònies Escolars.

Se passa tot seguit a la discussió del dictamen de la Comissió de Foment, sobre l'expedient informatiu del projecte de la carretera del servei del port de Roses, aprovant-se amb la variant proposada per l'Ajuntament d'aquella vila.

S'aproven els comptes dels pressupostos dels anys 1913-14 i 15, presentats pel President Don Agustí Riera i pel senyor Dipositari, i la seva remisió al Tribunal de Comptes del Regne.

S'aprova la relació de cabals per al mes de Maig, important 85.598'47 pessetes.

Se dona compte de la comunicació del senyor Delegat d'Hisenda sobre liquidació de crèdits, després d'alguna discussió, se'n dona per enterada.

S'aprova una comunicació de la Dipositaria de cabals donant compte del bes-canvi d'inscripcions intransferibles de Beneficència.

Després de llarga discussió va quedar sobre la taula, i que tornés a la comissió per a fer-ne un ample estudi i per a millor coneixement de tots els Diputats, una moció de Comptaduria aprop del compliment de la regla 12 del Real Decret del 3 de Març darrer, sobre la quantitat que des del 1.er de Gener d'aquest any haurà d'entregar la Diputació a l'Estat per segona ensenyança.

Conforme mana la llei, i essent ja les 12, la Presidència va preguntar si es prorrogava la sessió, acordant-se així per una hora, passant-se a discutir els dictàmens de la Comissió de Governació, de poca importància pública, d'entremig dels quals sols n'esmentarem els següents:

Comunicació del Governador acompanyant el R. D. del Ministeri de la Governació declarant-se incompetent per a conèixer del recurs sobre l'adquisició de la casa Fontcuberta.

Se dona per enterada la Corporació de la proposició presentada per la Diputació de Saragoça referent a cooperació de les Corporacions provincials en promoure una intel·ligència entre els Ajuntaments de la provincia per a que acudeixin al Govern, sol·licitant un projecte d'hisendes locals on s'hi continguin determinats extrems, i veient amb gust semblant proposició

S'aprova també el compte d'estades causades per moços en observació en l'Hospital Militar, i que informin els senyors metges.

Acabada l'ordre del dia de les diferents comissions, se dona compte d'una Comunicació del cabilde Catedral per a l'assistència de la Corporació Provincial a la processó del Corpus, dient el senyor Arola que la Diputació no havia d'assistir-hi en Corporació, i, passat a votació, s'aprova amb alguns vots en contra.

I va alçar-se la sessió a la una de la nit.

COSES D'ESPANYA

Realment ha estat greu, i qui sab si s'agreuja encara l'actitud de l'Exèrcit davant del poder constituït. A Madrid els ha sorprès molt el conflicte si hem de fer cas de declaracions de ministres i diaris, i es fan creus de la poca espectació exterior que ha despertat a Catalunya el verdader «pronunciamiento» sorgit per molts, qui no sabien o no podien o no volien estar en antecedents, per veritable art d'encantament.

No és ara ocasió d'analitzar el fet en tota sa plenitud, ni d'escatir el difícil problema jurídic-polític que entranya el sentar criteri sobre la sindicació d'elements que fan d'autoritats o són auxiliars-delegats d'ella, però si que volem fer notar que no és d'estranyar la poca passió que la gent catalana ha posat als fets referits, car els ha trobats episòdics, els ha considerat com un de tants episodis de la desfeta del centralisme.

De cap manera vol dir això que aquí no s'hagi donat importància al problema plantejat per las Juntas de l'arma d'Infanteria a Barcelona i a varies capitals de províncies espanyoles. Aquí s'hi ha donat la veritable importància; aquí s'ha fet més: aquí s'és vist clarament—en mig la

confusió que la reserva de notícies donava a l'opinió pública—la justícia de moltes de les demandes dels qui al vetllar pels seus interessos de classe senyalen amb dit acusador les llagues i defectes d'un sofisme polític-administratiu corcat i corromput. Com no havia d'esser així si aquí tots els ciutadans civils de Catalunya, com a ciutadans de l'Estat Espanyol, estem laços de sofrir pretericions, injustícies, i desencants parells o més greus als dels que reclamen amb entesa l'imperi de l'equitat per damunt del favor, de la llei damunt la trampa, de la valua prevaleixent a la «camarilla».

Llegir el document que s'entregà al Capità General de la quarta regió, que ha estat publicat per mants periòdics, dona vera idea de com se porten i s'han dut les coses pels partits de torn. I si es pogués i es deixés repetir ço que de sota veu es diu, es veuria com en les coses de l'exèrcit ha passat i passava igual que en tot lo que's regeixen els polítics centralistes essent els sacrificis del país inútils i no servint per a lo que deurien servir.

Diu el document al·ludit, entre altres coses substancioses:

«A estas causas y males se han añadido últimamente las producidas por la ingerencia del favor, que anula el mérito, ya que para lograr los beneficios que se le deben, tiene que mendigarlo de personajes influyentes arrastrando a sus pies la dignidad.»

I, realment, darrera aquestes paraules, fidel reflex de tot un estat de coses perllongat excessivament, s'hi endevina un malestar que explica també determinades actituds. No direm que les justifiqui perquè, per raons fàcils de comprendre, la nostra ploma no té la llibertat de parlar amb la claretat precisa de molts fets i moltes causes, i perquè entrar-hi fóra esboçar aquell problema més amunt al·ludit.

Es evident, però, que la pronunciació en una actitud determinada, concreta, enèrgica i amenaçadora del elements militars contra coses que semblaven intangibles, i vicis i corrupteles tradicionals, és a Espanya una senyal del temps.

A sò de bombo i platets, amb llargues ressenyes dels diaris, i públic agombolat, i «claqué» i llum i taquígrafs, s'està veient en apelació davant una de les Sales de l'Audiència Territorial de la «vila de l'ós», el cèlebre afer del testament de la Comtesa de Bornos en el qual nobles Guevaras i Vilariegos, representats per famosos i afamats lletrats, es disputen una herència fabulosa, tot remoguent amb irreverència les cendres respectables d'una dama, pel brill d'or que desperta en els homes una sed insaciable.

Ans d'ahir els diaris ens innovaven un escàndol suscitat en la vista de dit plet amb motiu d'unes paraules d'un dels lletrats, de la rèplica de l'adversari i de l'intervenció del President de la Sala. L'incident fou sorollós i lamentable, tinguent repercussions al carrer. Però més lamentables són unes paraules que, segons diuen, pronuncià el magistrat, cap de la Sala.

En un moment d'escàndol, mentres la serenitat del temple de Themis era turbada per un baladreig reprovable, segons els diaris, el President va dir: «Puede que yo sea el culpable, y por ello, si es necesario, estoy dispuesto a dejar la toga y la carrera.» D'esser aquestes paraules exactes ¿què volen dir, què signifiquen?

A qui estigui habituat a les coses de la justícia oficial li semblaran aquells mots inversemblants. Un President de Sala donant explicacions i oferint excuses a lletrats, és una cosa inaudita. Ho és més encara un Sacerdot de la Justícia posant la seva toga i la seva carrera a mercè... de qui? Si havia complert, com sembla de la ressenya del periòdics, amb son deure, a què renunciar a l'alta i excelsa investidura?...

Hi ha un detall, no obstant, que qui sab

si explica moltes coses. Els dos advocats que informaven i defensaven amb passió lo que un d'ells amb eufemisme en deia l'independència de la toga, eren ex-ministres i futurs ministres probablement. I a Espanya això vol dir molt.

A l'hora que ço ressenyat, s'esdevenia els diaris parlaven d'una comunicació al Ministre de Gràcia i Justícia feta per jutges de la província de León, contra la creació recent d'un alt Consell apel·lat judicial.

¿No és cert que una i altra cosa són també una senyal del temps?

Comentaris? N'hi hem posat uns pocs, els menys possibles. No posant-n'hi deixem un marge a l'imaginació del llegidor que pot resultar per ell molt interessant i molt educador.

Meditar davant de l'espectacle dels organismes més capdals i castiços de l'Estat Espanyol palesant els vicis i concupiscències centralistes, és quelcom reconfortador i esperançador pels nacionalistes catalans i per tots els qui sentim repugnància per lo que En Maura bateja amb el nom significatiu i precís de «estigia pestilenta.»

NOTES AGRICOLES

L'EXPORTACIÓ DE LA PATATA PRIMERENCA

Qüestió de vitalíssim interès per a la formosa Costa de Llevant és la que es refereix a l'exportació de la patata primerenca, permesa pel govern en la quantitat màxima de 5.000 tonelades; permís obtingut després dels esforços fets pels representants dels pobles perjudicats, anant de ministeri en ministeri com qui cerca almoïna, i anant i tornant de la capital del regne fent veure la fonda pertorbació econòmica que portarà a aquella comarca la limitació de l'exportació en la quantitat fixada pel Ministre. Es repeteix amb aquest problema lo que constitueix la característica manera d'obrar dels governs centralistes, i és que, com vulgarment diem, no saben lo que es porten entre mans.

Demanaren els productors permís per a exportar 35.000 tonalades i es despenja als dos dies el Ministre dient que n'han demanat per 190.000. Una petita equivocació!

Demostren que la varietat de que es tracta és una classe de luxe, que no es pot consumir en el mercat nacional a preus remuneradors per als cultivadors i donen totes les seguretats de que no han de mancar les existències precises per al proveïment de les necessitats de casa, i se'ls escolten com qui sent ploure.

Expliquen com si no es resolts amb rapidesa, permetent l'exportació, es perdrà per la riquesa agrícola l'import d'aquestes mils tonelades que a tan bon preu pagarien les nacions en guerra... i el Ministre com a gràcia especial dona permís d'exportació per la migrada quantitat amunt dita.

Entretant els pagesos que a costa de mils esforços havien lograt l'importació de la llevor i l'havien pagada a preus exagerats, veuran com a l'hora de trobar la recompensa als seus treballs hauran de malvendre les patates, si no han de deixar-les fer malbé. Deuen dir se aquells bons pagesos: si es tractava de la producció blatera—posem per cas—amb seguretat que la manera d'obrar del govern seria diferent. I per cert que no s'erren.

RUSTICUS.

XV ANIVERSARI de la mort de Mn. Cinto

ORACIÓ.

Demà, 10 de Juny, se compleixen quinze anys de la mort de mossèn Cinto Verdaguier.

¿I que podem dir—que no s'hagi dit—en lloa de l'excels poeta?

Davant l'interrogació, res de nou hauríem d'escriure; res que no fos elogi re-

petit a la notorietat de la seva poesia.

Perque l'obra d'En Verdaguier és popularíssima, ha arribat tant a l'entronya, que el poble se'n ha contaminat.

Quina profecia la d'En Mistral, quan en els Jocs Florals de l'any 1866, hi endevinà el geni, i abraçant-lo li digué: *Tu Marcellus eris!*

I no es feu tardar la realitat de la profecia.

Perque si la literatura catalana ha aconseguit la plenitud i consagració arribant a traspassar totes les fites partioneres, acampant triomfal arreu del món, consignem-ho amb l'legítim orgull, L'ATLÀNTIDA, en el renaixement literari, fou la primera.

I d'entre la seva obra selecta i abundantíssima, aquest poema èpic ha fet immortal el nom del poeta que també és considerat com el primer místic de Catalunya.

El poema mig-egal CANIGÓ,—avui adaptat a l'escena,—li fou un altre triomf.

Aquest poema és un càntic a les nostres valls i serralades.

Per això, de la visió natural, de la musa d'En Verdaguier se me'm gaudeix la vista.

Com estels lluminosos veig la Mare de Deu del Mont, Requesens, i enllà—indecís, perdut entre les boires,—endeveno l'estany de Banyoles, envoltat de goges i de fades.

I eternament fent de capsalera a la terra catalana, el Canigó majestuós i incomparable.

Tot convida de serenitat... fins l'extesa blanca que fa més obirador l'Alt Pirineu, la qual, a la pressió del sol de foc, se va fonent, restant immutables només les congestes.

En aquest jorn d'aniversari, li adreçem amb fervor l'oració d'una pregària. I espiritualment l'enllacem amb una toia de flors i, recullidament, li oferim en la seva tomba.

TEODOR PLANAS.

REALITATS

Una de les més pures característiques dels governants espanyols és la de voler sempre defugir la realitat que s'imposa amb tota la força que els esdeveniments li donen i que talment sembla que ells desconeixin. I la realitat,—i més encara a Espanya,—és gairebé sempre dolorosa.

Mantes vegades ens han obligat els fets a meditar sobre la significativa força d'aquella paraula, però potser mai tant com avui havíem sentit al nostre damunt la gran angoixa aplanadora que actualment ens hi pesa, i que fa ressaltar més i més l'immensa orfandat de de tot un país, i la feixuga malestrugança que talment apar que hi domina.

La realitat a Espanya certament que ens parla avui en gens falagueres paraules; certament que amb sagnant cruïra ens diu de l'impotència espiritual d'una organització els blames més fortament viscuts, les acusacions més descarnades que puguin esser-li dirigides; però en l'adoriment d'aqueixos instants ço que més ens té cor-lligats i en nosaltres pesa, és l'oblit immensíssim de tots els moments que passen i s'esborren, és la tràgica orfandat dels destins d'un poble llençats al bell mig d'un encant on hi sigui de nou jugada la túnica puríssima d'un ignocent crucificat.

Obrim l'esguard a tota la grandesa que ens assenyala el pas del món, i a totes les clarors que n'esdevinguin, donant-nos a la seva insigne fortitut. No volguem imitar les gestes d'aquella poruga bestiola que en la persecussió clou els ulls per tal de tancar-se tota ella dintre seu en oblit del que l'envolta,—que ja la claror és prou viva per eixerir-ne les parpelles.

Enllà passen els fets del món; ací

passen els fets d'Espanya: són dues fatals conseqüències en els esdeveniments actuals. I al seu costat la gran afirmació catalana s'alça potenta, portant dins la gamma infinida dels pobles el matic d'una nova i gloriosa realitat.

Josep Sans i Roquer

ADVOCAT

Gestió i tramitació de préstecs del Banc Hipotecari d'Espanya.

Cervantes, 25 FIGUERES

NOTICIARI

Amb la solemnitat de costum, dijous, diada del Corpus, va sortir de la parroquial Iglèsia la professó brillantíssima, la qual tingué de modificar el seu tradicional recorregut a causa del fanc que gairebé impossibilitava el trànsit en alguns carrers.

Dijous passat fou conduïda a la seva darrera estada la virtuosa dama Dòna Carme Ayats i Ituarte, mare del nostre preuat amic Don Josep M.ª Junyer, aquí donem el nostre sentit pèsam aixícom a tota la seva respectable família.

Que una eternitat de glòria sigui oberta per l'ànima de la finada.

El comissari regí de Foment ha rebut el següent telegrama del Ministre d'Hisenda:

«Tinc el gust de participar-li que en »Consell de Ministres d'ahir fou aprovat »projecte d'ajuda a indústria suro-tapera, »comunicant-se acord per a la seva immediatà execució al Consell del Banc d'Espanya.»

Com se veu, ha quedat definitivament resolta la qüestió suscitada i defensada pels parlamentaris regionalistes, i que de tanta vitalitat és per la nostra comarca.

SALVADOR BOSCH i ROIG,

Director de l'Escola Práctico Mercantil i representant de l'important Companyia d'assegurances «La Catalana», participa el trasllat dels seus despatxos al carrer MATADERO VELL, N.º 4.

Ha assolit un èxit complet la segona emissió de l'Emprèstit de la Mancomunitat.

Ja el dissabte, dia 2, d'acord amb les

condicions fixades, s'havien demanat amb caràcter irreductible 1.795 obligacions, la qual cosa va deixar reduïda la sotscripció pública pel dia 4, a 6.634 obligacions, i com sigui que se'n sotscrigueren 18.481, ha correspost, per tant, en virtut del prorratge, l'adjudicació del 35'896 per cent dels títols sol·licitats.

Les sotscripcions apareixen partides i repartides per molts indrets de Catalunya, fins als recons més humils on han anat a raure petites quantitats.

Se ven barato 1 hectària de terren, que és finca de recreu, el qual, amb el cultiu-intensiu, és de molta producció. Se pot partir en dos—Rambla, 8, 3."

Aquest matí ha atravesat la nostra ciutat la caravana automobilista que dona la volta a Catalunya, prova deportiva organitzada pel Reial Automòbil Club de Catalunya.

En altre lloc d'aquest número publiquem l'extracte de la sessió darrera de la Diputació Provincial, a la qual, com veuran els lectors, ja varen assistir-hi els Diputats que defugiren de concórrer a la de constitució.

Veritablement no ha sigut una gesta massa heròica la seva.

COL·LEGI-ACADEMIA "MONTURIOL"

Cursos d'anglès, francès, alemany i italià, a càrrec de dos il·lustrats professors, titular un d'ells i ex-profesor d' importants Col·legis i Liceus de França i Alemanya.

Lliçons de Taquigrafia per un entès professor.

Ensenyança de la Teneduria de Llibres i pràctiques de comerç.

Exàmens públics d'aptitud i exposició de treballs a fi de curs.

Les ensenyances són donades per procediments actius, pels quals l'alumne pren part activa en son ensenyament.

Tip Josep Trayter, Cervantes, 13. Figueres

ALT EMPORDÀ

Periòdic setmanal nacionalista

Redacció i Administració: Cervantes, 1, pral.

FIGUERES

Política: Vida ciutadana.

Preus de sotscripció: { A Figueres: 1'00 pta. trimestral.
Per fóra: 1'50 » »

A Figueres se trobarà de venda en la Llibreria d'En Josep Masdevall, carrer de Palau.

En l'Administració del setmanari hi són admesos anuncis.

"La Electricidad"

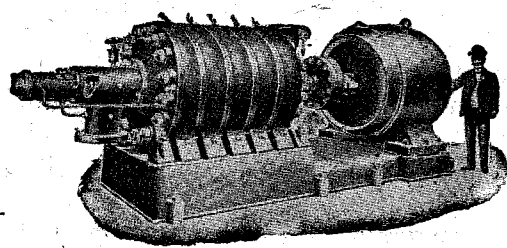
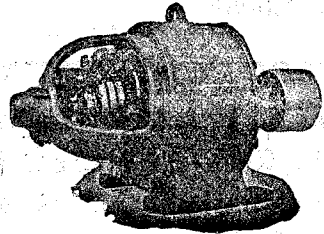
de Sabadell

MOTORS ELECTRICS

MOTO - BOMBES

TURBINES

MATERIAL ELECTRIC

Demaneu preus i pressupostos als
UNICS REPRESENTANTS per a la comarca

Fills de JOAN LLONCH i POUS. -- FIGUERES

CENTRE D'ESPECIFICS

NACIONALS i ESTRANGERS

DIPOSIT D'AIGÜES MINERO.

MEDICINALS - SUEROS

i VACUNES

ORTOPEDIA

PERFUMERIA

HIGIENICA

ESPECIALITATS

Farmacèutiques FERRAN

Fosfomaltina granular. Poderós
tònic reconstituent.Neurokefaline. Especific segur i in-
fensiu per a calmar rapidament el mal de
cap i dolors nerviosos.Matacucs vegetal. Infal·lible per a expulsar els
cucs intestinals de les criatures.Lloció capilar. Higiene del cap. Hermoseja el cabell;
evita i deté sa caiguda.Tòpic callicida. Cura radicalment els ulls de poll i dureses
dels peus.

Dipòsit General: Farmacia FERRAN - FIGUERES

PERE M. CARRÉ

Habilitat de Classes passives, de Presons i de Sanitat

CENTRE ADMINISTRATIU

Representació d'Ajuntaments, fabricants i particulars

(Unic despatx amb consulta gratis als Ajuntaments)

REPRESENTANT EN BARCELONA i MADRID

CARRER DE LA FORSA, 8. 1.er - GIRONA

TELEFON INTERURBÀ NUM. 40

Camisería COLL

PLACA CONSTITUCIÓ, 24

FIGUERES

Es l'antiga casa de confiança per comprar camises,
colls, punys, genres de punt i tota mena de roba blanca,
per a senyores i nens.

CAMISES A MIDA, CONFECCIÓ ACURADA

Especialitat en vestits de batejar

MAGATZEMS DE FERRO i FERRETERIA

Fills de Joan Llonch i Pous

Palau (Placeta,) 13. - FIGUERES

MAQUINARIA AGRÍCOLA

CUINES ECONOMIQUES

(Per a llenya, carbó i serradures)

CAIXES PER A CABALS

BATERIA DE CUINA

i tota mena d'articles per a obres i construccions.

Són admesos anuncis per a aquesta plana en l'Administració

del Setmanari.